

Ansichtkaarten Brabants dorpsleven

Tijdens de verzamelbeurs van april 2026 kwam Gerrit van der Rijt uit Uden naar me toe met de mededeling dat hij een hele mooie verzameling ansichtkaarten van het Brabants Dorpsleven had overgenomen en dat hij daar wel een tentoonstelling mee wou houden. Een afspraak was snel gemaakt en op zondag 27 september kunt u deze verzameling bewonderen op de verzamelbeurs in Zijtaart.

Op de foto hierboven staat Gerrit van der Rijt met 3 van de 12 ordners. De kaarten die op tafel verspreid liggen zijn een deel van de verzameling kaarten die hij al had en die nog aan de ordners toegevoegd moeten worden. Gerrit had al ongeveer 160 kaarten van het Brabants Dorpsleven toen hij deze verzameling overnam. Hij verzamelde wel al heel lang kaarten van het Brabants Dorpsleven, maar alleen op afbeelding. Hij wil deze kaarten nog aan de ordners toevoegen, maar dit is een intensief karwei. Per uitgever zijn er heel veel series uitgegeven, met kleine verschillen in de uitvoering en het is daarom lastig te bepalen bij welke serie een bepaalde kaart hoort.

Gerrit vertelde dat hij de verzameling heeft overgenomen van Martien van de Boom een verzamelaar die jarenlang naast hem gezeten heeft op de verzamelbeurs. Die moest een aantal verzamelingen opruimen in verband met de verhuizing naar een verzorgingshuis. Het zijn 12 dikke ordners met ongeveer 1000 kaarten van het Brabants Dorpsleven. De kaarten zijn gesorteerd op uitgever van de kaarten. Het begint steeds met een lijst met onder andere: de naam van de drukker, de serietitel, of er een drukkersmerk op de kaart staat, of de kaarten genummerd zijn, hoe oud de kaarten ongeveer zijn, speciale kenmerken van de serie en indien bekend wie de fotograaf was. Op mijn vraag of Gerrit die lijsten zelf gemaakt had vertelde hij dat de verzameling kaarten afkomstig was van een man uit Schijndel en dat ik maar aan Martien de Koning (de beursohouder van de verzamelbeurs in Zijtaart) moest vragen hoe dat zat.

VERZAMELAAR VAN DE MAAND

Martien de Koning vertelde dat de verzameling ansichtkaarten is opgebouwd door Bert Vervoort. Die verzamelde ansichtkaarten van Schijndel (zijn woonplaats). Martien de Koning verzamelt ansichtkaarten van Veghel en Eerde. In 2001 kreeg Bert een herseninfarct en daarna was hij halfzijdig verlamd. Ze spraken af om een halve dag in de week aan de verzameling te werken. Maar op een gegeven moment was de verzameling ansichtkaarten van Schijndel helemaal bijgewerkt. Ze besloten toen verder te gaan met het verzamelen van ansichtkaarten van het Brabants Dorpsleven. Ongeveer 15 jaar hebben ze samen aan deze verzameling gewerkt, samen beurzen bezocht en het internet afgestruind. Bert Vervoort is in 2016 overleden. Bert heeft de informatiebladen gemaakt die in de ordners zitten. De meeste informatie is afkomstig van de website brabantsdorpsleven.nl. Deze website is opgebouwd door Albert Pennings en Jac Biemans. Albert Pennings heeft van 2010 tot 2022 iedere maand een artikel over ansichtkaarten van het Brabants dorpsleven verzorgd voor 'De Verzamelaar'. De website brabantsdorpsleven.nl wordt nu beheert door het BHIC (Brabants Historisch informatie Centrum).

Gerrit Rijt verzamelt al jaren ansichtkaarten, maar dan voornamelijk met "Groeten uit Uden". Net zoals Bert Vervoort "Groeten uit Schijndel verzamelde". Op de foto hiernaast staat een ansichtkaart uit de serie Brabants Dorpsleven. Linksonder staat met witte letters de naam van de serie en rechts bovenaan staat met zwarte letters groeten uit Uden. Deze kaart komt uit de verzameling van Gerrit. De titel van de kaart staat op de achterzijde: "Hedde wa veur me, Jaon?" Deze kaart met dezelfde titel en afbeelding zit in de verzameling die Gerrit nu heeft overgenomen, maar dan met rechtsboven "Groeten uit Schijndel". De uitgever van deze kaart is de firma Rembrandt uit Amsterdam. Volgens de lijst die bij de kaart van Schijndel zit zijn deze kaarten uitgegeven met: "Groeten uit Helvoirt, Udenhout, Haaren, Oisterwijk, Moergestel, Oirschot en Diessen. Waar de boerderij en de mensen op de kaart echt vandaan komen is dus de vraag. Waarschijnlijk niet uit Uden of Schijndel, misschien uit Spoorndonk?

Hieronder staat hoe moeilijk het is om een kaart juist te plaatsen. Als je op de website brabantsdorpsleven.nl gaat zoeken op de titel "Hedde wa veur me, Jaon?", dan vind je die titel 11 keer terug op de website. Er zijn 9 verschillende kaarten uitgegeven met die titel. Opmerkelijk is om te zien dat er de ene keer staat Jaon en de andere keer Joan. Bij de kaart uit Uden staat onder de middellijn een logo met de letters R A. Dit geeft aan dat de kaart is uitgegeven door Rembrandt Amsterdam. Bij de onderste kaart staat de naam van de uitgever volledig uitgeschreven en de naam van de serie en de titel staan op de voorzijde van de kaart. De onderste kaart is uitgegeven door Rembrandt Utrecht onder No. 16.

Op de website brabantsdorpsleven.nl staat een uitgebreid overzicht van alle kaarten die met dit thema zijn uitgegeven. Onder het kopje uitgevers worden 60 verschillende uitgevers genoemd en alle overzichten die daaronder staan zitten in de mappen van Gerrit met daarbij van alle uitgevers wel enkele kaarten. Hoewel de kaarten van het Brabants Dorpsleven zijn komen de uitgevers meestal uit Zuid- of Noord-Holland.

Verzamelbeurs

Op zondag 27 september laat Gerrit van der Rijt de verzameling ansichtkaarten van het Brabants Dorpsleven zien op de verzamelbeurs in Zijtaart. Als u nog op zoek bent naar dergelijke kaarten dan kunt u de speciale verzamelbeurs van zondag 6 september in Zijtaart bezoeken, daar zal een groot en gevarieerd aanbod in ansichtkaarten zijn. Als u contact wilt opnemen met Gerrit kan dat via famvanderrijt@hotmail.com of 06 - 53863392.

Door Hannie van Duijnhoven, secretaresse van de afdeling Zuid Nederland van De Verzamelaar